Dosarul nr. 3r-667/24; (2-24040106-02-3r-01072024)
Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Râșcani (judecător Popescu Marcel)

D E C I Z I E

05 septembrie 2024 mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Chișinău

în componența:
Președintele completului, judecătorul Mîra Ghenadie
judecătorii Sîrbu Victoria și Dașchevici Grigore

examinând recursul declarat de Prohor Dan, împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani 24 mai 2024, prin care în temeiul art. 207 alin. (2) lit. h) Cod administrativ, a fost declarată inadmisibilă acțiunea în contencios administrativ înaintată de Prohor Dan către Ministerul Afacerilor Interne privind anularea actului administrativ individual,

a constatat:

Circumstanțele cauzei:

La 11 aprilie 2024 Prohor Dan a înaintat o cerere de chemare în judecată către Ministerul Afacerilor Interne, solicitând repunerea în termen; anularea ordinului nr. 41 din 15.03.2023 emis de către Ministerul Afacerilor Interne al Republici Moldova.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani din 25 aprilie 2024, reclamantului s-a acordat un termen de 05 zile din momentul recepționării încheierii, pentru înlăturarea neajunsurilor admise la depunerea cererii de chemare în judecată (f.d. 20-21).

Poziția instanței de fond.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani din 24 mai 2024, în temeiul art. 207 alin. (2) lit. h) Cod administrativ, acțiunea în contencios administrativ depusă de Prohor Dan, a fost declarată inadmisibilă (f.d. 33-35).

Solicitarea recurentului:

La 14 iunie 2024 Prohor Dan a depus prin intermediul oficiului poștal recurs împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani din 24 mai 2024, solicitând anularea încheierii primei instanțe, cu emiterea unei noi încheieri, prin care să fie declarată admisibilă acțiunea înaintată de Prohor Dan. Totodată, recurentul a solicitat repunerea în termen.

Aprecierea instanței de recurs:

Analizând materialele cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău conchide despre necesitatea adoptării unei soluții de respingere cererii recurentului de repunere în termen și declararea inadmisibilității recursului declarat de Prohor Dan, împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani din 24 mai 2024, din considerentele ce succed.

În conformitate cu art. 241 Cod administrativ, încheierile primei instanțe și ale instanței de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărâre, în cazurile prevăzute de prezentul cod și de alte legi. Încheierile primei instanțe și ale instanței de apel care nu se contestă separat cu recurs, pot fi contestate odată cu fondul, dacă prezentul cod sau alte legi nu prevăd pentru încheierile

judecătorești nici o cale de atac. Pentru contestarea cu recurs a încheierilor judecătorești se aplică corespunzător prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

În corespundere cu art. 243 alin. (1) lit. a) Cod administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: declară recursul inadmisibil. Alineatul (2) al aceluiași articol prevede că instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată.

În conformitate cu prevederile art. 236 alin. (1) și (2) lit. d) din Codul administrativ, instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului (la caz, admisibilitatea recursului). Apelul (recursul) se declară inadmisibil în special când apelul (recursul) a fost depus după expirarea termenului stabilit la art. 232 alin. (1).

În conformitate cu prevederile art. 242 Cod administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

În conformitate cu prevederile art. 65 alin. (1), (2) Cod administrativ, dacă o persoană, din motive independente de voința ei, nu a putut respecta un termen legal, atunci, la cerere, ea poate fi repusă în termen. Culpa unui reprezentant legal sau împuternicit se atribuie reprezentatului.

Cererea de repunere în termen se depune în termen de 15 zile de la înlăturarea impedimentului. La cerere se anexează probele care confirmă faptele pe care aceasta se întemeiază și, suplimentar, se recuperează acțiunile omise.

Potrivit art. 237 alin. (1) - (2) Codul administrativ, prevederile art. 65 alin. (1)–(3) și (5) se aplică corespunzător pentru repunerea în termenul de apel și în termenul de prezentare a motivării apelului. Încheierea instanței de apel prin care este respinsă cererea de repunere în termenul de apel sau în termenul de prezentare a motivării apelului, poate fi contestată cu recurs.

Materialele cauzei atestă cu certitudine că, încheierea Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani din 24 mai 2024, a fost comunicată recurentului Prohor Dan la 29 mai 2024, fapt confirmat prin avizul de recepție nr. DS*****AS (f.d. 37) și prin informația de pe portalul Poștei Moldovei posta.md pentru trimiterea poștală nominalizată.

Instanța reține că, cererea de recurs împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani din 24 mai 2024, a fost depusă de Prohor Dan la 19 iunie 2024, adică cu omiterea termenului stabilit de art. 242 Cod administrativ.

Art. 195 Cod administrativ stipulează că, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art.169–171.

Conform art. 110 Cod de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Conform art. 111 alin. (3) Cod de procedură civilă, termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

Raportând cadrul legal citat la circumstanțele speței, Completul judiciar ajunge la concluzia că, motivele invocate de recurent în vederea repunerii în termen a cererii de recurs, sunt neîntemeiate, cererea urmând a fi respinsă.

În cauza menționată, termenul de depunere a recursului a început să curgă de la 30 mai 2024, ziua imediat următoare datei notificării încheierii de către prima instanță și a expirat de drept la 13 iunie 2024 – joi, zi lucrătoare, iar cererea de recurs a fost depusă la 14 iunie 2024, fapt ce denotă depunerea recursului după expirarea termenului legal, nefiind confirmată prin careva probe plauzibile temeinicia unei asemenea întârzieri, cu atât mai mult că recurentul nici nu a invocat careva argumente în acest sens.

Ținând cont de circumstanțele descrise, Completul judiciar va respinge ca neîntemeiată cererea recurentului privind repunerea în termen, or, la cererea de recurs nu a fost anexată vreo probă care ar justifica inacțiunile recurentului în interiorul termenului reglementat de art. 242 Cod administrativ. Or, recepționând la 29 mai 2024 copia încheierii Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani din 24 mai 2024, recurentul a avut la dispoziție 15 zile pentru a exercita calea de atac prin depunerea unui recurs motivat, acțiuni care nu au fost întreprinse din motive care nu pot fi imputate instanței de judecată.

De remarcat că, prin impunerea unor termene limite în vederea valorificării drepturilor pretinse a fi lezate, se urmărește o bună administrare a justiției și asigurarea securității raporturilor juridice. În acest context, Colegiul relevă că conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în instanța de fond și în așa mod ar implica încălcarea principiului securității raporturilor juridice.

Colegiul concluzionează că recurentul a cunoscut despre existența și examinarea prezentului litigiu, astfel trebuia să întreprindă toate măsurile necesare, după cum sugerează și jurisprudența CEDO (cauza Van Ham vs Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007), de a se interesa despre desfășurarea litigiului și de a proteja drepturile sale de acces la instanță, fapt însă ignorat de acesta, ce a generat omiterea neîntemeiată a termenului de declarare a recursului.

În hotărârea CtEDO pronunțată în cauza Ponomaryov vs Ucraina (03 aprilie 2008), Curtea Europeană a notat că deși în speță, nu era vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși, reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Reglementări similare au fost statuate de înalta Curte și în cauzele Ceachir vs Moldova, Popov vs Moldova, Melnic vs Moldova, în care s-a menționat că prin neaducerea vreunui motiv pentru prelungirea termenului de depunere de către părți a unui act procedural, instanțele judecătorești naționale au încălcat dreptul la un proces echitabil. Curtea a admis că revine în primul rând instanțelor interne să decidă asupra repunerii în termen de introducere a căii ordinare de atac, dar ele nu se bucură de o marjă de apreciere nelimitată. Instanțele sunt obligate să indice motivele pentru care au acceptat repunerea în termen. În toate cazurile, instanțele interne ar trebui să verifice dacă motivele de repunere în termen ar putea justifica o ingerință în principiul autorității de lucru judecat.

În urma celor constatate, Colegiul menționează că neexercitarea oricărei căi de atac și neîndeplinirea oricărui alt act de procedură în termenul legal, atrage decăderea din drept, cu excepția cazului când legea dispune altfel sau când partea dovedește că a fost împiedicată printr-o împrejurare mai presus de voința ei să efectueze acțiunea în termen.

De altfel, Colegiul reține că în cazul acceptării unui recurs tardiv se va încălca principiul

securității raporturilor juridice, garantat de articolul 6 și preambulul Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului, ceea ce este inadmisibil.

În această ordine de idei, Colegiul amintește că art. 6§1 din Convenția Europeana a Drepturilor Omului îi garantează fiecărei persoane dreptul de a sesiza o instanță cu orice contestație referitoare la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil. Instanța europeană a relatat însă, în practica sa constantă, că „dreptul la o instanță" nu este absolut.

În această privință, Curtea Europeană, în mai multe cauze de acest gen, nu exclude niciodată ipoteza că interesele unei bune administrări a justiției pot să justifice impunerea unui termen de exercitare a căii de atac (cauza Bacev contra Fosta Republică Yugoslavă a Macedoniei, Kemp contra Luxembourg, Diaz Ochoa contra Spaniei), în care înalta Curte a arătat că termenul fixat de legea internă este o restricție ce guvernează accesul la justiție.

Exercițiul unui recurs în afara termenului legal și lipsa motivelor întemeiate de repunere în acest termen, îl plasează în afara legalității, corespunzător situația generează inadmisibilitatea procedurii în recurs, iar soluția ce se impune este de respingerea cererii de repunere în termen și de declarare a recursului exercitat de Prohor Dan, împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani din 24 mai 2024, ca fiind inadmisibil.

Din aceste considerente, instanța de recurs nu se va expune asupra argumentelor invocate în cererea de recurs ce ține de netemeinicia încheierii atacate, deoarece recursul nu a trecut testul admisibilității.

În conformitate cu prevederile art. art. 242, 243 alin. (1) lit. a), 236 alin. (2) ale Codului administrativ, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău,

D E C I D E :

Se respinge ca neîntemeiată cererea recurentului Prohor Dan privind repunerea în termen.

Se declară inadmisibil recursul depus de Prohor Dan, împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani 24 mai 2024, din motivul depunerii recursului în afara termenului stabilit de art. 242 Cod administrativ.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului, judecătorul Mîra Ghenadie

Judecătorii Sîrbu Victoria

Dașchevici Grigore